

V této lekci přijede Michal do hotelu Euskalduna a zapíše se. Pozná Anu a prohodí lehkou konverzaci. My uděláme to samé, proto vypracujeme slovesa IZAN, BIZI IZAN, deklinace NOR, NONGOA/NONGOAK/NOLAKOA... Napíšeš si náčrtek, abys to mohl poté dát do platformy.

Přečti svou prezentaci...

Toto je tvar slovesa být ve všech osobách. Jak jsi určitě viděl, užívá se i jako pomocné sloveso: Ni bizi NAIZ

Já jsem - Ni naiz

Ty jsi - Hi haiz

On/ona je - Hura da

My jsme - Gu gara

Vy jste - Zuek zarete

Oni jsou - Haiek dira

Ty jsi/vy jste - Zu zara

Hi se rovná osobě TY a Zu k Vy (jednotné číslo)

Dnes tvar Zu znamená dvě věci. Tvar Hi se užívá mezi přáteli. My tomu rozumíme, ale moc neužíváme.

Kromě toho, tvar IZAN se užívá také jako pomocné sloveso. Například se slovesem BIZI+IZAN (žít).

Já žiju - Ni bizi naiz

Ty žiješ - Zu nizi zara

On/ona žije - Hura bizi da

My žijeme - Gu bizi gara

Vy žijete - Zuek bizi zarete

Oni žijí - Haiek bizi dira

Pro tvorbu záporného tvaru je třeba užití EZ před slovesem.

Dej věty do záporného tvaru:

Koldo erizaina da.

Arantxa pilotua da.

Gu oso jatorrak gara.

Etxe zuria oso polita da.

Neska horiek oso langileak dira.

Zuek Madrilen bizi zarete.

Mikel nekatuta dago.

Lazkao gipuzkoan dago.

Gu ondo bizi gara.

Zuek Frantzian bizi zarete.

Ni Arantxa naiz.

Liburu hau oso ona da.

Mutil hori Danimarkan bizi da.

Zu oso berritsua zara.

Gu oso parrandeorak gara.

Kladně:

Ni ikaslea naiz.

Zu Gaisteizkoa zara.

Gu Bilbon bizi gara.

Bilbo Bizkaian dago.

Zuek Mexikon bizi zarete.

Záporně

Ni EZ naiz ikaslea.

Zu EZ zara Gasiteizkoa.

Gu EZ bizi gara Bilbon.Gu EZ gara Bilbon bizi.

Bilbo EZ dago Bizkaian.

Zuek EZ bizi zarete Mexikon.

Zaměř se na štítek a řekni tvému partnerovi v první osobě:NOR DIRA PERTSONA
HAUEK?NONGOAK DIRA?NON BIZI DIRA?

Přelož věty:

My nejsme z Bilbaa.

To nejsem já.

Murgia je v Arabě.

Khadim žije v Senegal.

Oni nejsou z Beasainu.

Odkud jste?Jsme z Tudely.

Přečti si texty a identifikuj osoby.

NOR DEN BILATU

1- Arantxa bulegaria da. Ile gorria du eta bata zuria. Lantegian dago, ospitalean. Ezkonduta dago, bi seme ditu. Oso serioa da, 45 urte ditu.

2- Bisera gorria du. Aita da eta hiru seme-alaba ditu. Gaztea da, langilea da eta jertse urdina du. Aitor da. 34 urte ditu.

3- Gizona da. Oso dotorea da. Ez da Donostian bizi. Eskuan poltsa marroia du. Xabier da, Barakaldokoa. 30 urte ditu.

4- Iker naiz, mutila naiz. Gaztea naiz. Nire galtzak berdeak dira, nikia ere bai. Nire galtzak motzak dira.

5- Ile horia da. Neska da eta soineko urdina du. Oso pozik dago. Neska hau eta bere anaiak Ataungoak dira, baina Donostian bizi dira. Neska Ainhoa da, oso alaia da. 4 urte ditu.

6- Oso pozik dago. Lau hanka ditu, isatsa ere bai. Gorri da. 5 urte ditu.

7- Zaharra da. Bibotea du. Bere berokia grisa da. Gizona da. Poltsa du eta poltsa marroia da. Martin da eta enpresaria da. Orain jubilatuta dago, 73 urte ditu.

Du - něco má

příkladová věta: Mikelek gitarra du.

Ditu - má různé věci

příkladová věta: Mikelek gitarra eta bateria ditu.

Přečti si konverzace a hádej kde se staly.

1. elkarrizketa (konverzace)

- "Euskalduna" hotela. Bai esan!
- Gabon!
- Baita zuri ere!
- 104 gela, mesedez!
- 104... 104 gelan ez dago inor.
- Ene, barkatu, ez da 104 gela. 401. Lau, zero bat.
- A! Bai, hori bai. Hor Alemaniako mutil bat dago, Michael.
- Bai, gure semea.
- Oraintxe pasako dut deia.
- Oso ondo, eskerrik asko!
- Bai, agur!

2. elkarrizketa

- Egun on. Zer moduz?
- Oso ondo, eta zu?
- Ni ere bai.

- Zu berria zara? Zu ez zara hemengoa, ezta?
- Ez, ez naiz Euskal Herrikoa, Errumaniakoa naiz, Celia naiz. Eta zu
- nor zara?
- Ni Aitor naiz, Gasteizkoa. 24 urte ditut, oso kirolaria naiz.
- Kiroldegia ondo dago, ezta?
- Bai, oso ondo dago.
- Adio!

3. elkarrizketa

- Kaixo Arantxa!
- Kaixo Patricia, arratsalde on! Zer moduz?
- Oso ondo. Eta zu?
- Ni ere ondo. Non bizi zara orain?
- Orain Irunean bizi naiz. Gure lantegia han dago. Oraindik Luisekin bizi zara?
- Ez, neska. Luis orain Brasilen dago. Ni Senegalgo gizon batekin bizi naiz, oso jatorra da, Khadim.
- Eta seme-alabak?
- Ez dugu oraindik. Eta zuk?
- Nik bai. Bi, mutila eta neska. Ene! Non daude?
- Jertse gorria dute?
- Bai. Non daude?
- Hor, txirristan.
- Ene, hau sustoa! Eskerrik asko!
- Ez horregatik. Agur!
- Bai, ondo segi!

Pozdravy:

Adio!

Agur!

Arratsalde on!

Bihar arte!

Egun on!

Gabon!

Gero arte!

Kaixo!

Ondo segi!

Zer moduz?

Zaměř se na výnětky a utvoř konverzaci.

Martin eta Lagunak

1. Bai, Martin da, semea. Gaixo dago, gripea.

2. Egun on. Zer moduz?

3. Eta hau nor da? Ez da, bada, zure semea izango.

4. Eta zu oso gizon txikia.

5. Eta zu? Zer moduz bizi zara?

6. Ni ere ondo. Ni orain Bilbon bizi naiz.

7. Ondo, oso ondo. Orain oso ondo bizi naiz, Gasteizen bizi naiz.

Napiš dialog.

Doplň věty:

- Etxe _____ oso polita da.
- Ikasleak _____ dira.
- Ni _____ naiz Berlinen bizi.
- _____ hau oso handia da.
- Ikasle _____ oso jatorrak dira.
- Mikel Parisen bizi _____.

Nápověda: da, ez, hau, hauek, ikasgela, limakoak

Michal a Ana jsou ve výtahu. Doplň konverzaci s těmito slovy: *Argentinakoa, da, dago, ditugu, ez, naiz zara*

- Pardon! barkatu, sartu!
- Lasai, ez da ezer. Sartu, sartu!
- Bai. Nire logela laugarren pisuan _____.

Zurea?

- Nirea ere bai.
- Hau kasualitatea! Ni Michael naiz, Berlingoa _____. Eta zu?
- Ni Ana naiz, _____ naiz, Mendozakoa.
- Mendoza? Iparraldean dago hori, ezta?
- Bai, baina orain ____ naiz Mendozan bizi. Buenos Airesen bizi naiz.

- A! Oso hiri polita!
- Bai, oso polita da, Recoletas, San Telmo auzoa, oso leku politak ditu Buenos Airesek ... eta zu Berlinen bizi _____?

- Bai, han dut lana. Irakaslea naiz unibertsitatean, ikasle asko ditut.
- Ni ere irakaslea naiz, beno eta ikaslea. Euskara-ikaslea. Gure Euskal Etxean astero ditugu klaseak, euskara klaseak.
- Euskal Etxean? Bada, guk unibertsitatean _____ klaseak. Euskara hizkuntza polita da.
- Bai, oso polita, eta logikoa.
- Beno, iritsi gara. Hau laugarren pisua da. Hori _____ nire gela, 401.
- Jesus, bada, nirea beste hori, 403.
- Sinestezina! Alemaniako eta Argentinako bi euskaldun hemen! Beno, agur.
- Bai, ondo izan!

Doplň věty:

- Haiek Bartzelonan bizi _____.
- Zuek Paris _____ bizi zarete.
- Gu Euskal Herrikoak _____.
- Lagunak Italia _____ dira.
- Liburu _____ oso politak dira.
- Hauek ez _____ liburuak, hauek aldizkariak _____.
- Zu Italia _____ zara, baina Frantzia _____ bizi zara.
- Zu oso alaia _____.
- Zuek ez _____ Donostia _____ bizi; zuek Hendaia _____ bizi zarete.

